

CSIKILAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szavoda József könyv- és papirkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 2. —</p>	<p>Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díj előre fizelendő.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL ÜGYVÉD.</p>	<p>Nváltéri cikkek soronkint 40 fillérért közöltetnek.</p>	<p>Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak. Kéziratok nem adnak vissza.</p>
--	---	---	---	--

Szalmacsépelés.

Ugy látszik, a nagy uraknak ott fent nincs igen komoly munkájuk vagy ha van, elfogyott a türelmük és szívesen foglalkoznak olyan kiesinyes dolgokkal, amelyek sehogysem minősíthetők országos jellegűeknek s inkább arra valók, hogy az ember mulasson rajtuk. Szóval szalmát esepelnek a nagyszágos urak.

Pedig hát volna mit csinálnjanak! Számtalan kérdés vár megoldásra.

Mégis a szegény Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos esete napokon át foglalkoztatta a törvényhozókat.

Ugy látszik, hogy az insbrueki egyetemi tanárnak, Wahrmandnak az esete suggerált sokakat és szerettek volna nálunk is egy kis kavarodást csinálni, hogy aztán a zavarosban ha lásszauak.

Nem sikerült. Apponyi ezuttal remekelt. Mondhatni, kijelentése egy hosszú s nagyon kellemetlen meddő vitának vette elejét.

Ugyanis arról van szó, hogy Barkóczy megtagadta a házassági anyakönyv aláírását, másodszer meg a házasságkötési aktus alatt nem állott fel.

Az eset oly egyszerű és mondhatni mindennapi, hogy szót sem érdemel, mégis országos botrányt akartak kovácsolni az egészből.

Két interpelláció hangzott el a házban ez ügyből kifolyólag. Egyiket Zhorai Miklós néppárti képviselő intézte Apponyhoz: „Hajlandó-e a miniszter ur a katolikus köztisztviselők lelkiismereti szabadságának gyakorlását megóvni?”

Bródi Ernő interpellációja meg így hangzott: „Báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium középiskolai ügyosztályának főnöke, egy polgári házasságkötés alkalmából, amelynél tanu-

ként szerepelt, oly magatartást tanúsított, amely a törvény elleni ténnyel szándékát és tényét foglalja magában. Kérdem ennél fogva a vallás- és közoktatásügyi miniszter urat: 1. helyesen és megengedhetőnek tartja-e azt az eljárást, amely szerint báró Barkóczy Sándor miniszteri tanácsos a polgári házasságkötés aktusát a polgári házasságról szóló törvény elleni ténnyel használja fel? 2. Az állam érdekében levőnek tartja-e a miniszter, hogy br. Barkóczy Sándor a vallás- és közoktatásügyi miniszterium középiskolai ügyosztályának elén maradjon továbbra is akkor, amikor minden indok nélkül önkakaratából kereste az alkalmat, hogy ténnyel a törvény s ezzel kötségtelenül elárulta azt, hogy az állami középiskolák vezetéséhez nem rendelkezik a megfelelő elfoglaltsággal?”

E kérdések szövegéhez fer-e szó? ezzel né foglalkozunk. Darázsfszek ez, hová meg keztyűs kézzel is nehezen lehet nyulni.

A miniszter válaszában kijelentette, hogy az 1904. évi XXXVI. t.-cz. értelmében az aláírás megtagadása feltétlen jog; ez bírálat tárgya nem lehet.

A másik tényre vonatkozólag (hogy t. i. ille maradt az aktus alatt), Barkóczy, akit megkérdezett, a leghatározottabban tiltakozott az ellen a feltevés ellen, mintha bármely módon ténnyel akart volna az állami törvények ellen; a miniszter előadja, hogy Barkóczynak ezt a magatartását sajnálja és helyteleníti. További intézkedésnek ebben az ügyben helye nincs. Biztosítja a házát, hogy a köztisztviselők lelkiismereti és polgári szabadságát a jövőben is minden irányban meg fogja óvni.

A miniszter válasza mindenestre határozott, férfias volta. Sikerült humorosan utját vágni egy esetleg bekövetkező unalmas és mégis kínos szalmacséplésnek.

Soknak fáj ez a véletlen fordulat, kik a hecczekben szeretnek gyönyörködni, de a komolyabb elem csak örülni tud az úgy ilyen békés elsimítása felett.

Az erdélyi birtokrendezés.

Günther Antal igazságügyminiszter az „Igazságügyi Közlöny” most megjelenő márciusi számában tette közzé azokat a rendeleteket, amelyeket az ország erdélyi részeiben s a volt képesti részek területén hatályban lévő birtokrendezési törvényeket módosító 1908. évi VII. t.-cz. életbeletétele tárgyában, részben Darányi Ignác földművelésügyi miniszterrel közösen adott ki. Az „Igazságügyi Közlöny” e tárgyban összesen hat rendeletet hoz. A folap közli az 1000—1308. I. M. számú rendeletet a törvény életbeletételevel kapcsolatos és az átmeneti intézkedések tárgyában. E rendelet szerint az 1908. évi VIII. t.-cz., valamint az összes most közzétett rendeletek ez évi március 1-én lépnek életbe s ezen a napon hatályát veszíti az eddigi negyvenöt rendelet Günther Antal igazságügyminiszter többi idevágó rendelete az „Igazságügyi Közlöny” mellékletképpen hozza közös tárgymutatóval elátva. E rendeletek a következők:

1. 500—1908. I. M. számú utasítás a birtokrendezési eljárás tárgyában.
 2. 600—1908. I. M. számú rendelet a földmérőkről.
 3. 700—1908. I. M. számú rendelet a szakértők díjazásáról.
 4. 800—1908. I. M. számú rendelet a birtokrendezési költségek kezeléséről.
 5. 900—1908. I. M. számú rendelet a törvényhatósági tisztviselőknek a birtokrendezési ügyekben való bevonásáról.
 6. 1200—1908. I. M. számú. Darányi Ignác földművelésügyi miniszterrel közös rendelet az állandó gazdasági szakbizottságról, a gazdasági szakértőkről, közlegelők alakításáról, kiterjesztéséről, átadásáról és felosztásáról. A legelőkérdés rendezése különös nagy fontossággal bír a majdnem kizárólag állattenyésztésből élő szegényebb mezőgazdasági népelem érdekei szempontjából. Míg egyrészt a tagosítás lehetővé teszi a közepbirtokos osztály kialakulását, a közlegelők létesítése a mezőgazdasági munkaszórtály megerősödését fogja előmozdítani.
- Az összes rendeleteken átvonul az a törekvés, hogy az eljárás lehető egyszerűsítésé-

vel s így a költségek apasztásával az eljárást minél megbízhatóbbá tegye. Különös gondot fordítanak a rendeletek a legkisebb birtokos területek csökkentésére és érdekeiknek megvédésére. A birtokrendezéssel foglalkozó műszaki kar színvonalát emeli a földmérőkről szóló rendelet, mely eltörli azt az intézményt, hogy tíz évi gyakorlat után bárki is minden előképzés nélkül leteljen a birtokrendező mernöki vizsgálatot, ehelyett azoknak vizsgálatbocsátást, akik teljes műveletmunka-képzettséggel bírnak, megkönyvit, a nem teljes műszaki képzettségűeket pedig bizonyos szigorú előfeltételek mellett is csak akkor engedély vizsgálatra, ha teljes műszaki képzettséggel bírók nem jelentkeznek kellő számban a vizsgálatra. A műszaki kar erkölcsi színvonalát megfelelő szabályok biztosítják.

Az igazságügyminiszter e rendelkezései folytán remélhető, hogy ezután megtörik az okleveles mernököknek a birtokrendezési vállalkozásoktól való idegenkedése is. Annál inkább remélhető ez, mert ezután a tagosítás a földmérés névze elveszti kockázatos jellegét, miután a tagosítások összes költségeit az államkincstár előlegezi. Ez az intézkedés, továbbá az a körülmény, hogy — mint az igazságügyminiszternek a költségek kezeléséről szóló 600—1908. sz. rendeletből kitűnik — az államkincstár az összes előlegeket kamatmentesen nyújtja s az eddig nyújtott állami előlegek tovább kamatozása is megszűnik, nagyban fog ahhoz hozzájárulni, hogy a tagosítási műveletek megnyugtató és gazdaságilag eredményes lefolyást fognak nyerni úgy a kisebb, mint a nagyobb birtokosok érdekei szempontjából.

Ünnepi beszéd.

A megyei polgári leányiskolában a gyermekvédelő ligájának tartott ünnepélyen előadta **ösv. Riesen József** polgári leányiskolai igazgató.

Milyen tisztelt ünnepi közönség! Egy költemény hangzott el az imént „A megfogyott gyermek.” Megható költemény, melynek megintottabb a költő, háró Eötvös József, nem írt életében. Régi ez a kis szomorú életkép! Nagyon, nagyon régi. Hisz melyikünk nem ismerte, melyikünk nem tanulta, nem szavalta magy megilletődéssel már gyermekkorában? S valamint nem képzelték nagyobb, hangosabb, síróbb ellentét annál, mely az előadó leányka sorsa és az elsimított kis fia tragikus helyzete között fűződik... En az hiszem, tisztelt ünnepi közönség, az az ür, mely e kettő között létezik, az termi meg az anarkisták fele-

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Bankettes világ.

Eltávozott tőlünk a törvényszék egyik legrégebb és legkiválóbb bírja Csipkés Árpád és új irodai igazgatót kapott a kir. törvényszék Lacz Sándor Sándor eddigi törvényszéki irodatiszt személyében.

Ebből a két alkalomból két nagyon kedves emlékü est színhelye volt a Kossut-szalóla nagy terme.

Folyó hó elején a távozó Csipkés Árpád tiszteletére rendezett búcsu vacsorát Fekete Imre törvényszéki bíró.

Ötvennégyen vettek részt ezen a búcsu vacsorán, s ha számra nézve lehetnek volna többen is, meg kell állapítanunk, hogy a távozó bíró Csikszereida város társadalmának színe-java ünnepelte. Es ünnepelte azzal a melegséggel, azzal a bensőséggel, mely a tiszta jellemű férfit, a gondolatban is megközelíthetetlen bíró és a senkinek nem vető barátot méltán megillette.

A törvényszék és járásbírósg bírói kara nevében Gyalóky Sándor törvényszéki elnök vett búcsút a távozó kártársától és jóbaráttól. Bár hozzá voltak szokva, hogy mindenkor szépen, tartalmasan és szóközi lendülettel beszél, ez a beszéde különösen gazdag volt eszebbnél-szebb gondolatokban és szóközi fordulatokban s valóságilag magával ragadta az egész ünnepi közönséget. Megkapó szavakban hasonlított a búcsu vacsorát temetéshez s ő maga is annyira elérékenyedet, hogy beszéde után kijelentette, nem fog többé elbúcsuztatni senkit.

Ertesztelünk szerint a nagyérdemű beszédet egyik laptárunk teljes szövegében hozni fogja. Az ügyvédi karnevelőlapunk felelős szerkesztője közölte fel meleg szavakban a távozó bíró, hangsúlyozva az ügyvédi kar tiszteletét és ragaszkodását s kiemelve azt a

jó viszonyt, amely a távozó bíró és az ügyvédi kar között állandóan zavartalan volt.

Kis Ernő erdőmester az ünnepelt nejeire ültette poharát. Kar, hogy nagyon halkán beszélt a jól lehet mi közvetlen szomszedságban ültünk, alig hallottunk beszédéből valamit.

Ezután általános várakozás között az ünnepelt emelkedett szólásra. Meglátszott rajta, hogy talán először beszél életében fehér asztalnál. Ő maga is azon kezdte, hogy ez a világ nem az ő világa s hogy nem a fehér asztal, mindig csak a zöld asztal mellett volt eddig szerepe az életben. Lassankint mégis bele megedett a beszédbe s nemesak hangján, szavain is észrevehettük, hogy bár szülőföldjére megy s ezzel legforróbb vágyát töltötte be a sors, mégis fáj neki a 13-hoszu év alatt megszeretett sok jó barától örökre megválni. A szavai nyomon felharsanó eljen riadal pedig más oldalról pedig kétségtelenüvé tette, hogy az ő távozása a nagy vesztesező fájó erzeset keltette fel a szívekben.

Az ifjúság részéről Dr. Sándor Gábor ügyvédjelölt méltatta a távozó bíró érdemeit, majd jöttek a humoros felköszöntők s átvette bírodalmát a vidámság.

E sorok igénytelen írójának amiatt voltak aggályai, hogy Csipkés Árpádnak a csikszereida kir. törvényszék tanácsülésében soha többé nem lesznek aggályai. Majd a vidám trefa hangján mint kegyetlen felebbezési forumról beszélt Csipkés Árpádról, akinek a felülbírálása alá került perekben első foglalása mindig az, hogy „aligha jól ítél a járásbírósg” s ekkor kezdi boncolgatni a járásbírósg ítéletét az ő éles jogászai elméjével, ekkor kezdi előszedegetni a fegyvereket tudásának gazdag tárházából s addig böngészni a paragrafusokat, míg a járásbírósg ítéletét szerencsésen agyonlúti. Nem találta stilszerűnek a bankettet s leszólt a bankett rendezőt, hogy nem tudott számolni a Csipkés Ár-

pád egyéniségével, mert a helyett, hogy a teritekek melle fel liter bort tet-tett, minden teritek melle fel liter tejet kellett volna tennie. Ekkor lett volna — ugymond — a bankett stilszerű. Eltette Csipkés Árpádot és eltette Csipkés Árpádnét, az egyetlen asszonyt Csikszereidában, akit nem volt ellensége s akit mindenki tiszta szívvel igazán szeretett.

Szacsavay Imre kir. járásbíró szintén, mint felebbezési bíróval foglalkozott Csipkés Árpáddal és szípközöltéteivel állandóan zajos derűtségben tartotta a társaság t.

Majd egy másik pohárköszöntőjében Kállay Ulul főispant köszöntötte fel, a ki nyomban válaszolt s Gyalóky Sándor törvényszéki elnököt eltette nagyon sikerült beszédben.

Es most zavarban vagyunk. Nem mondhatjuk el, az ezer esztendő óta szokaszó frázist, hogy a társaság a reggeli órákban osztott el, mert nem osztott el még a másnap esti órákban sem s bizony sokan voltak, akik ki sem pihenhetek jó formán a viharos farsadalmakat s már njra előlrol kellett kezdeniük.

E sorok írójának a kezdeményezésére szombaton este ugyanis kerekasztalban hetvenen jöttek össze, hogy a most kinevezett törvényszéki irodai igazgatóval együtt vacsoráljanak.

A vacsorán Gyalóky Sándor törvényszéki elnökkel az élen csak nem teljes számban vett részt a törvényszék és járásbírósg bírój főjegyzői és tisztviselői kara. Sokan jöttek el az ügyvédi és ügyvédjelölti karból. Az adóhivatalisták is becsapták a rublikás könyveket s a pénztárnok vezetése alatt testületileg jöttek el bizonyosjag téven arról, hogy Lacz Sándort mindnyájan szeretik s hogy az adófőkönnyekkel és az illeték kiszabásokkal való viaskodásba még sem fásultak úgy bele, mint a hogy azt egy korábbi alkalommal mindnyájan gondoltuk.

A postások szintén csak inspekción hagy-tak a hivatalban, de később ez is oda szökött

s jaj lett volna annak a nem néppárti urnak, a ki akkor tartja esküvőjét, haszatlan küldték volna címére az obligát háromezer sürgönyt, nem lett volna, a ki Csikszereidában leadja. — Pangott a kalvinista egyházi élet, a nyomdaipar, a nemzetgazdaság s nem különben az államépítézet is sőt Csikszereidán túlról meg a legsötétebb Zsögödöri, Somlyóri és Taplocáról is sokan jöttek el.

A hangulat már magasán csapongott, mikor e sorok írója rövid szavakban eltette az új irodai igazgatót, akihöz a közös jogász kor kezdetén eredő s immár 15 éves barátság szála fűzik s eltette a törvényszék elnökét, aki az igazságszolgáltatás igénytelen tisztviselőjét jelenlétevel megtisztelte.

Trefás hangon apostrofált felelős szerkesztőnk vette át a szót s ismételtlen felszólválva, minden felszólválással élénk tetszést keltett. — A kezelőtisztviselők sorából is többen üdvözöltek az új főnöküket, aki keresetlen szavakban mondott köszönetet a megnyitkozó jó indulatért és szeretetért.

A két est fényes sikerének a hatása alatt általánoson nyilvánult az az óhaj, hogy titulus nélkül is rendezhetnének bizonyos időközökben ilyen összejöveteleket. Az igazság érdekében meg kell jegyeznünk, hogy ennek az eszmének legtekesebb hívei azok voltak, akikért legkorábban kopogtattak be a cseledek a nagyságuk hívó szózatával.

A magunk részéről bátrak vagyunk ezt a cseleddkülöngözgetési rendszert a legélesebben elítélni — nem is szólvá arról, mikor a nagyságuk maguk állítanak be a korszakába, — de mert a tényekkel még is számolni szoktunk, nehezen hisszük, hogy a társasösszejövetelekre irányuló óhajtat a megvalósulás stadiumába juthatna valaha.

Az asszonyok előkészítésére éselőzetes tájékoztatására megjegyezzük, hogy a kiséreletész azért nincs kizárva. **Dr. Végh Elemér.**

mes táborát. Az elfeledett emelkedett, nyomorban született, gondozatlanul növekedett emberi lények táborára ez.

Legyünk igazságosak az eszme taglalásában... S aztán legyünk irgalmasak e lények iránt. Te... két ölelő kar melegére bizott csecsemő! mit tudol te, mi vonaglik át a kicsiny, törékeny testen, mely rongyba burkolton a puszta földön éhen nyűszörög... Mi sem tudjuk... Hát ki is tudhatná, hogy megvan-e már abban a kis lélekben az a győtrő érzés, hogy miért van annyival jobb sorsa a másoknak?

De eljűn az eszmélés ideje. A balzsamos tavaszi lég kicsal boldogot, boldogtalant a rétre, a fák alá a zöldre. Az egyik bárszonyzubbonyban, a jóléti fénylő szemekkel, az illatos olajlól ragyogó fűrtökkel, kezében pompás falattal, mosolygó gyümölcsessel fut le társai közé. A másik? szennyes rongyban, száraz kenyérdarabban húzódik meg a gyep szélén. Nézi, nézi, addig nézi az ur fiát, a gazdagot, amíg barna száraz kenyérére könnye hull alá és keserűen teszi betevő falatát... És tüdőnk, töpreng magában, hogy miért szegény ő s miért van a másikkal minde az előnye? (Ottthon kérdésekkel zaklatja szülőit, hogy mondják meg neki, miért van ez így? Mivel vigasztalja a szülő? Itt a vigasztalás hiába való. Vagy biztassa, hogy menjen, szerezz meg erősnakkal, amit a sors nem adott meg neki, míg a másoknak feleslege van...)

És elkezdődik a létért... a jólétért! Csoda ez? Egy híres francia ezt írja: „Az élet nem egyéb egy nagy körforgásnál: a mélység körül sűrűn állanak az egynék, taszigódnak, helyért küzdenek... S ha egy a küzdelemben tántorog, tán belélegatják a sors utána jövő rákiált: Menj el, hogy helyered álljak én! — S ezzel el van sítatva az aki lezuhant...

Ime, mai társadalmunk árnyképe, kölképe... vagy minék nevezzük. Hisz fényképek csak nem mondhatom, — távol van ettől a fény fogalma.

Hallgassátok meg koszos regényírónkat, Jókait, mit ír a koldusgyermekről. Apját leütötte a hajótöltés, az anyja éjjeli mosásban meghalt, tudósított kapott és meghalt. Az árva fűt aztán megszánta egy gyümölcsártnő és vetett neki egy-két romlandó almát. De eljött karácsony nagy napja, akkor árulni nem szabad... A fiúcska tehát aztan almát sem evett... Éhen, fázva vándorolt a templom küszöbére, ott imádkozott a kis Jézushoz, hogy vigye fel őt magához! Meghallgatták az égből, ott fagyott meg a templom ajtajában...

Emberék, szülők, anyák! mit éreztek e szóra? El tudjátok-e képzélni szívetek szép gyümölcsét megdermedve, utánatok sirtva; elszórt, kicsiny karját utánatok kitarva, keresve az édes anyát. Hiába! A fájdalomtól megtört gyermek élettelenül esik össze a sirdombon, a templom küszöbén. Vagy azt mondjátok vállvonva: ez csak költemény?! Igaz, de nap nap után szomorú valóság. Tragikus, mindent előzőlő valóság. Tragikus, mindent előzőlő sötét felbuzgóló, mely a modern társadalmat kíséri. De hát mirevalók akkor az anyagok? mondja naivul valamely kényelemben növekedett hölgy... Az anyag?... Hát az... boldog örömmel visszi fel a meghalt csecsemőt az égből... s egyfel több lesz az ő ragyogó serege, egyfel több zengi a szeplőtelen Báruinyának a dicsőítő éneket!

Hanem a magyar? Mivé lesz így a magyar? Mivé lesz, ha kisdetek gondviselője elhal... elhal legyőze a saját gond, a kínos nékülözés terhétől. Fut az önkényes megsemmisülésbe, vagy erőlködés pusztul el. Züllik, a vad kétségbeesés nagy, törvényszegő vétékbe sodorja! Vagy pedig — a mi talán még legrosszabb — eltaszítja kislőki szive gyümölcsét a vészbe, a nyomorba, mert nincs betevő falatja sem.

Anyák, honleányok! Nem akartok anyagok lenni? Anyagjai a szegény kisdeteknek, e magyar ivadéknak! Nem fogjátok édes karjaitokba az elhagyott, az éhező, a didergő, a haldokló kisdedet? Hogy behozzátok a meleg hajlékba, haza a magyarnak, népünknek igazi tagjává, a kánasába, az igéret földjére. Mert hisz mit nem ígér a föld anyak, aki megérti hívó szavát, meglátja lelki szemével kitart, ölelésre kész karját az édes hazának. Jertek, hozzuk haza a számszűzötteket. Fogjuk meg szegénykének nézva ujjcskát, mossuk le arcunkról, mossuk le — ha már ott is volna — lelkeikről a szennyet, amit főlészedtek az utfele... Öntünk e lelkekbe életet, hogy az a fáradt tekintet fellángoljon, mikor megérintik a főséges, a magasztos, a ragyogó eszmék... Hogy az ajak, mely mindmáig talán csak panaszra; szitokra és átokra nyílt, nyíljék ezután Isten dicséretére, zengje el a Himnuszt, a Szózatot, a Talpra magyar-t, gyönyörű nyelvünknek e háromszólamu hozsánáját. Adjunk erőt e karoknak, hogy legyen edzett, mikor kell a magyar nép jogainak megvédelmezésére. Együtt leszünk e szent törekvésben, melyre Isten sugallata most vezette rá nagyjainkat. Lánczot fogunk képezni, oly szorosat, melynek gyűrűi közé le nem hatolhatnak a szabad szörnyei; mely ugy védi kisdeteinket, mint a tövises sörény a facsemetéket... Azt uttagjátok, sok áldozat kell oda!... De mi az áldozat? Az, amit adni, tenni nem akarunk; aminek teljesítése terhinkre van, nehezünkre esik...

De mi nem beszélünk áldozatról. Nemes versenyről van itt szó. Mi buzgóságot vetünk, hogy boldogságot arassunk. Kiszállunk gyöngyhálász bárkával a háborgó Gieszáret-távisra, hogy embert, magyart hozunk e hazának. Ki fájó ilyenkor? A Gondviselés örökös fölöttünk és azt mondja: „Bocsássátok hozzá a kisdeteiket, mert ők a mennyek országa!”

En pedig azt mondom: Engedjétek be az árvaikat, a hajléktalanokat, az elhagyott kisdeteiket a

hazába és akkor miénk Magyarország az idők végeztéig! Mert mi tartja fenn a nagy Mindenséget? — a tűz. És mi a lélek tüze? — a szeretet.

Úr van a két kisdetek között? — töltésük be ezt az űrt a szívesen nyújtott adományokkal. Hiszen a geográfusok tudnak oly tenger-szorosról, melyet a fővényszemek tettek idővel átjáróvá két világrész között. A mérnökök merész viaduktokat alkotnak hegyoromról hegyoromra mély-séges mélységek felett...

Csupán a lelkek világában ne volna lehetséges útjáratot teremteni a két világ között, mely ma egymástól még egy nagy tenger által van elválasztva; viaduktot építeni két magasság között, mely ellenségesen tekint egymásra a borongó felleg közül?

En arról vagyok meggyőződve, hogy a Gyermekvédő Liga van hivatva ezt az útjáratot a két ellentétes világ között megteremteni; azt az áthidalást megalkotni a magasra nőtt irigy gyűlölség sötét hegyoma és az eszményi szeretet nap-sugaras csúcsai között.

És tudom, érzem, hogy ezek fölött tündöklő nap gyantát fog ragyogni éltető erővel a magyarok Istenének áldása... Ezt az áldást kívánom lelkem mélyéből a letargyalt szent eszme kezdeményezőinek!... Éljenek!

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A m. kir. földmívelésügyi miniszter** Szizethy Varga Laszlo földmívelés iskolai igazgatót a csikszerepai földmívelés iskolától a modori állami tanítóképződezhöz szak-tanárnak, Vitalys György gazdasági szaktanárt a sárospataki állami tanítóképzőtől a csikszerepai földmívelés iskolához helyezte át és megbizta az igazgatói teendők ellátásával.

— **Eljegyzés.** Polacsek József az Egyesült Fatermelők csikszentsimoni gőzfűrészenek vezetője, eljegyezte Landau Zsigmond csikszentsimoni kereskedő leányát, Irmat.

— **A szabad Lyceum előadása.** Érdekes és tanulságos előadásnak voltunk hallgatói f. hó 5-én este a Vigadó szálloda nagytermében. Az Urania magyar tudományos egyesület állandó műsorán levő „Erdély története a nemzetű fejedelmek korában” című darabját láttuk bemutatva 58 vetített képpel. A szöveget Angyal Dávid az események változatos s a történeti hűségnek megfelelő csoportosításával írta, az előadón pedig Dr. Imecs János olvasta fel. A szöveget kísérő színes képek tiszták és élvezhetők voltak. Az előadást közepes számú közönség nezte végig, melynek sorában ott láttuk Kállay Ulul főispánt és az ifjuságot nagy számban. Hasonló tárgyú tudományos előadások tartása igen kívánatos volna.

— **Gyászvona.** Dazbek Sándorné szül. Jancsó Terezi élete 38-ik, boldog házasságának 19-ik évében folyó évi április hó 3-án elhunyt Csikszentdomokoson. — Özevgy pávai Vajna Tamásné szül. gidófalvi Gidófalvi Zsuzsanna, volt csikszerepai törvényszéki elnök özvegye életének 80-ik, özvegyének 8-ik évében folyó hó 4-én Budapesten hosszasan szenvedés után meghalt. Halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában „Panamak” című cikkben közreadott levélnek „Az átadási jegyzőkönyvben” szavakkal kezdődő sorában ezen szavak: „ezeket a kéziratokat mi nem adtuk át, csak” az eredeti kéziratban törölve voltak s így a beklüldött és akarata ellenére tévedésből szedettek és nyomattak ki.

— **Április 2 ik és 3-ika** voltak a gyermeknapok. A Gyermekvédő Liga szép és nemes eszméi városunkba is eljutottak. Kállay Ululné elnöklete alatt egy hölgybizottság alakult, melynek tagjai csütörtökön és pénteken a nagyobb forgalmu helyeken két óránként felváltva urnák és perselyekbe gyűjtötték az arra járó nemes szívl adakozók fillereit, eset leg koronáit. A Liga meg lehet elégedve az eredménnyel. 485 korona 40 fillér gyűlt össze e két napon. Pedig az idő nagyon kellemetlen hívós volt, a szél egész porfellegert vert az uton. A séta sem nyújtott élvezetet, így csak az járt az utcán, aki kénytelen volt vele. Annál megpöbör a fényes eredmény, tekintve a város kicsinyiségét és forgalmát. A polgári leányiskola növendékei is az osztályokban elhelyezett perselyekben e két napon 10 korona 57 fillérrel járultak a nemes cél emeléséhez.

— **Sorozás.** A sorozó bizottság már befejezte működését Csikszerepében. Az ut-cák egy időre újra csendesek lettek az újon-cok enekaitól. A csikszerepai védőkötvelek 15-én, április 3-án állottak a mérce alá. Az eredmény nem valami kezesgett, a mennyi-ben. csupán 3 találatot alkalmassnak a kato-nai szolgálatra. A 3 besorozott közül 2 név-szerint Császár Károly és Fejér Kálmán jog-hallgatók, mint önkéntesek rukkolnak be, 1 pe-dig László Domokos 3 évi szolgálatot fog tel-jesíteni. Fejér Kálmán a 4-ik számú tiroli vadászrezredhez Salzburgba fog bevonulni, Császár Károly pedig Bácsba a 25-ik vadász zászlóaljhoz.

— **Gyermekvédő Liga alapjára rendezett ünnepség.** A csikmegy. polg. leány-iskola növendékei Riszner Józsefné igazgató betanítása és vezetése mellett április 1-én dé-lután 3 órakor saját helyiségekben kiválóan jól sikerült ünnepélyt rendeztek, a Gyermek-

védő Liga javára. A nagyteremben felállított, szépen berendezett színpadon a növendékek Rákóczy kesergője című dal előadásával megnyitották az ünnepséget. A zongora kíséret mellett bemutatott énekmozart tétessel fogadták. — Ezután Filep Juczika lépett a színpadra, hogy báró Eötvös „A megfagyott gyermek” című költeményét elszavalja. A kedves, behizelő hangon előadott szöveget minden egyes szavát megértették, átértékelték a hallgatók. A szöveget tárgya képezte az ünnepi beszéd anyagát, amit özv. Riszner Józsefné tartott. A nagy közönséggel összehangolt lendületes ünnepi beszéd kiváló szellemességre és hivatottságra vall. Nagy hatást ért el vele, sok könnyet csalt a hallgatók szemébe. — A kö-vetkező számot egy-két felolvasásos rövid színmű, az „Anyai gond” töltötte be. Az in-terezet bemlakó tanuló mutatták be, oly ki-tűnő előadásban, hogy bármilyen szigorú bi-ráló előtt is, megállhatták volna helyüket. Zajos tetszést arattak. Majd Szacsavay Nellike szavalta el a „Hunfidal”-t Petőfőtől. A szépen előadott és hangsúlyozott szöveget nagy elismeréssel fogadta a közönség. Belejezésül a növendékek a „Szózat”-ot énekeltek el össze-vágo szép eredménnyel. — Az ünnepségen válogatott, közepes számú közönség vett részt. A varmegye r. szerelő ott láttuk Kállay Ulul főispán és családját, Fejér Sándorné alispán-ét és dr. Balló István kir. tanfelügyelőt. Az önként befizetett belépőtől befolyt 80 ko-rona. Ilyen szerény körben ez tekintélyes ösz-szegnek vehető, mely az elhagyott gyerme-kek fillereit szépen gyarapította.

— **Roman iskolák megvizsgálása.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásiügyi miniszter Jancsó Benedek dr. budapesti főgim-naziumi tanárt megbizta, hogy a Szebenmegyei roman iskolákat vizsgálja meg abból a szempontból, hogy ezekben az iskolákban a magyar nyelv tanítása tekintetében milyen er-edményt értek el.

— **A sorozások eredménye.** F. évi március hó 30-án vették kezdetüket a felcsiki sorozó járásban az idej fősorozások. Az öt napon tartó sorozáson az állítási lajstromokba felvett állításkötelesek összes száma 826 volt, melyből az újoncútelekra besoroz-tattak 224, a póttartalékba pedig 31. Vissza-helyeztetett 425, melyben a fegyverkeptelenek és teves előírás folytán töröltek is benne va-nak. A sorozástól távol maradt 146. Érdekes megemlíteni, hogy a sorozójáráson legtöbb Zsögödön, Csikmindszentben, Csikszentleleken és a gymiesi községekben talaltatott alkalm-sának, míg Karczfalváról valamennyi előal-lított visszahelyeztetett. A sorozások most a gyergyószentmiklósi sorozó járásban foly-nak.

— **Gazdasági szakelőadás.** Az erdélyi gazdasági egyesület a m. kir. földmívelésügyi miniszter támogatása mellett és a helybeli gazdasági egyesület közreműködésével gazdaközönségnek részére f. hó 6-án d. e. 10 órakor a varmegyeház nagytermében szakelőadást tartott. Az előadásokat Kállay Ulul főispán tartalmas szavakkal nyitotta meg, felhívva a gazdaközönség figyelmét az előadások gyak-rorlati hasznára s a tudomány legújabb er-edményeire. Magas színvonalon álló előadást tartott dr. Seyfried Károly gazdasági akadé-miai tanár a mezőgazdasági hitelről, nagy súlyt fektetve különösen a varmegyékben tulajdonilag található kisbirtokosokra s azok okoskörüli hitelviszonyai rendezésére. A mintegy másfél óráig tartó szakelőadást élénk figye-llemmel kíserte a hallgatóság. A dr. Szabó Döme által a szarvasmarha tenyésztésről meg-tartani jelzett szakelőadás közbejött akadályok miatt ezuttal elmaradt, de gazdasági egyesületünk módját fogja ejteni, hogy az hasonló értekez-let előtt előadások, mikor az értekezlet jó előre publikálva lesz a gazdaközönség kel-lő tájékozása szempontjából. Az értekezlet végén Szász Lajos vm. főjegyző indítványozta, hogy Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert abból az alkalomból, hogy a földmívelésügyi kormányzat élen már 10 év óta áldatosan működik, az értekezlet sürgönyileg üdvözölje. Az indítvány egyhangú lelkesedéssel elfogad-tatott s elnökölő főispán köszönetet mondva a gazdasági egyesület közreműködéséért, az érte-kezletet véget ért.

— **Melegfürdő Zsögödön.** A zsögödi fürdő minden szombaton és vasárnap d. e. és d. u. melegfürdő kapható a mai naptól kezdve, a társasközi fentjelzett napokon dél-előtt és délután közlekedik.

— **Tűz.** A kovászna-térréti h. é. vasút Kovászna—Vajnafalva állomási épülete, amely az „Erdélyi erdőpar r.-t.” tulajdona, az iparva-szt mozdonyának szikrájától meggyult és tel-jeesen leégett. A Nemere fuvasban oltásra gon-dolni sem lehetett és így nemcsak az állomás, de a raktár épület is elhamvadt. Az épületek biztosítva voltak.

— **Április változás.** Április elsején, a bolondok napján, nagy meglepetés érte a a bagóskezü urakat, akik a kavéházban és a vendéglőkben az előlük tett süteményeket végig ropogtatják és így piszkoskák is teszik. Április 1-jétől kezdve Budapest európaiasabb lett és újabb lépéssel közeledett a civilizáci-záció felé. Az a rendelet ugyanis, amely a pék-sütemények összefogdosását megtiltja, ezen a napon lépett életbe. A vendég mostantól kezdve csakis annyi süteményt fog kapni

amennyit megrendel s elfogyasztani akar. Igen valószínű, hogy ez intézkedéssel egészsé-gyünk is nyer, mert a beteg ember baczil-lusainak terjedését akadályozza meg.

— **Gyilkosság** A közel múltban Ditróban egy szolga egy cselédeányt, egy fiatalabb szeretője biztatására megfojtott és az áldozatot a kutba dobta. Mind a hárman egy gazdánál szolgáltak. A leány csabitottá min-dkét leányt, de a 15 éves leány feltékeny volt az idősebbik leányra és kedveset rábeszélte, hogy vetélytársát tegye el utjából. A leány hallgatott a szóra az istállóban megfojtotta a leányt. A felbujtó leánnyal kivitték a halottat és beledobták a kutba, a kut mellé egy kártyát tettek, hogy a házbeliek öngyilkosságot sejtjenek. Miután közvetlen gyanu senki ellen sem merült fel, a szegény leányt eltemették. Időközben a véletlen a csendőrkök figyelmét felkeltette és nyomozni kezdettek; a leány a vállalatnál beismertette tettét, mire elrendel-ték a hulla exhumálását, miáltal a gyilkosság beigazolást nyert.

— **Jelöltek felvétele a cs. és kir. nagyszombati gyalogsági hadaprodiakolaba.** Az 1-6-évfolyam az 1908—1909-iki tanév kezdetével (szept. hó közepe táján) körülbe-lül 25—30 oly testileg alkalmas ifjú vétetik fel, aki f. év szeptember 1-ével 14 ik életko-rát már elérte, de a 17-iket még át nem lépte, hajlammal bír a katonai pályára iránt és vala-mely közép- vagy polgári iskola 4 alsó osz-tályát legalább elegendes eredménnyel végezte. A felvételi vizsgára és a kérvények szerkesz-tésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok” 45 fillér beklüdeése után a hadap-rodiskolánál kaphatók. Fizetési hely iránti felvételi kérvények már az 1907—1908-iki évi iskolai végbizonyítvánnyal is ellátva, legkés-sőbbén f. év július hó 8-ig az iskolaparancs-nyoknál nyújthatók be. Ha a jelölt esetleg pótvizsgára utasított, akkor a kérvényhez ideiglenes bizonyítvány melékendő. Hiányo-san felszerelt, közvetlen a beérkezési hatá-ronapon (július 8.) beérkező kérvények nem ve-tetők figyelembe Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványa a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz terjesz-tendő be. Az ebbeli „Pályázati hirdetésny” a benyújtási időpont valamint minden más ad-atok kihirdetésével, a „Rendeleti közlöny”-ben (esetleg a „Budapesti közlöny”-ben) közzéte-tetik.

— **Az esküdtszéki intézmény re-formája.** Briand francia igazságügyminiszter a kamarához javaslatot nyújtott be, a mely szerint ezenül az esküdtek nemcsak a bűnös-ség kérdésében mondanának ítéletet, hanem a törvényszékekkel együttesen a büntetés kiszabására is befolyást gyakorolnának. A javaslat szerint az esküdtek visszavonulván, előbb a bűnösség kérdésében hoznak határozatot, azu-tán pedig, ha a vádlottat bűnösnek találták, a bírósággal együtt szavaznak a büntetés kér-désében és pedig először adják le szavazataikat az esküdtek, egyenként a megállapított sorrendben, azután a törvényszék bíró tagjai és végül a tárgyalást vezető elnök. A javas-lat főokul azt hozza föl, hogy az eddigi gyak-rorlat megmutatta, hogy az esküdtek félnek a nagy büntetési tetelektől, félnek attól, hogy a bíróság olyan büntetést fog a vádlottra ki-szabni, a mely büntetést ők nem tartanak igazságosnak és ezért inkább fölmentik a vád-lottat, semhogy kiszolgáltassák egy, veleml-nyűk szerint tulszigoru büntetésnek.

— **Hírek Gyergyó-Szentmiklósról.** Ünnepe van a Kossuth szobor ügynek. Mai nyugtázással a szobor áttepte a 10,000 koronát. Újongó érzés tölti be szíveinket az eredmény puszta szemleletén. Visszaszáll kép-zelünk a első nehez lépés pár koronájához, amikor még olyan kevesen voltak, akik az eszme megvalósításán hittek. Örömlünk na-gyobb, mert Gyergyószentmiklós város nemes képviselő testülete folyó hó 23-án tartott ülé-sén Vákár P. Arthur városi képviselő indít-ványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a Főteret a szabadságharc 60-ik évfordulójának emlékére Kossuth Lajos-ternek ne-vezi el s a főterőtől a kistérig nyúló utvonalt Kossuth Lajos-utczának. A régi ábránd kepek valóra kezdenek válni, elérkezett az idő aoi-kor Kossuth Lajos Főtere várja a Kossuth Lajos szobrot. A szobor alaphoz a legutóbbi elszá-molásunkban hozzájárultak már Isten tudja há-nyadszor Sümegi Vilmos 120 koronával s egy névtelen 10 koronával. Így a főszeveg 10,012 korona 37 fillért tesz ki. A város főterének és egyik főutjának elnevezése iránt Vákár P. Arthur által beadott indítványt a képviselő-testület a tanács módosításával egyhangúlag örömmel elfogadta s a szabadságharc 60-ik évfordulójának emlékére a Főteret Kossuth Lajos-ternek, míg a Főterőtől keletre eső utvo-nalat a kis térig Kossuth Lajos-utczának ne-vezte el.

— **Nyilatkozat Edison öntött há-zairól.** Az Edison-fele vasvázu cementha-barcsból öntött házakra nézve kérdést intézett a „Műszaki Világ” több amerikai építőcézhez és építési szaklaphoz. A beérkezett válaszok jórészt oda lyukadtak ki, hogy az öntött há-zakra vonatkozó híreket még Amerikában is nagy kétkedéssel fogadták. Az eddigi kísérle-teket illetőleg még nyilvános tapasztalatok nincsenek s egymaga az a körülmény pedig, hogy Edison kísérletezik, még nem ok arra,

hogy a téglát és követ lefujjuk. Edison sok egyéb eszmén is dolgozik és dolgozott évek hosszu során át, amelyekről azonban — az eddigi tapasztalatok szerint korántsem tehető fel, hogy mind beválnak. Az amerikaiak hozzá-szoktak már azokhoz a szenzációs felfedezésekhöz — mondja egyik amerikai levél — amelyek nem minden tendencia nélkül jelennek meg a világnaptárban, tehát papírosan abból a czélből, hogy ugyancsak bizonyos pa-pirok napiarait felszöktessek. Hogy a cement-gyáraknak része volt az Edison-féle öntött hazak világgá kürtöléseiben, azt már jól tud-ják Amerikában, ahol igen sok és nagy cze-mentyár van.

Mehtenyészési tanfolyamok Ma-rosvásárhelyen. A m. kir. földmívelésügyi miniszterium által Marosvásárhelyen a tanítás czéljainak megfelelően berendezett minta mé-hesen az erdélyi mehtenyésztők számára, az 1908. év nyarán időszerű tanfolyamok fog-nak tartatni és pedig: május hó 3-tól 23-ig földmives kisczagdik, május hó 25-től június hó 7-ig lelkészek, június hó 14-től 27-ig és július hó 5-től 18-ig bezárólag néptanítók re-szére. Czéljük ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a mehtenyésztés gyakorlati, elméleti ismereteit és a kaptárkészítést elsa-játítsák, hogy az eddigi szokástól eltérőleg okserűen és biztos kezzel üzhessék a mező-gazdaság ezen jól jövedelmező mellékágát. Egy-egy tanfolyamra 20—20 hallgató vetik fel s ellátási segélyképpen a tanítók, lelkészek naponként és személyenként 3 koronát, a föld-mives kisczagdik 2 koronát kapnak. Ezek-n kívül a távolabbi jövő hallgatók az útkölt-ségre is nyerneik segélyt. A résztvevni szán-dékozók felhívattak, hogy helyegmentes ké-résüket a Székelyföldi miniszteri kirendeltség-hez czímelve, a kisczagdik községi elöljárósa-guk ajánlásával, míg a lelkészek és tanítók felettes hatóságuk útján közvetlenül a minis-teri kirendeltséghez Marosvásárhelyre mellobb nyujtsák be.

Az építőiparosok, gyárosok és fakereskedők figyelmébe. Az építőipar terén működő mérnökök, építésszek, építő- és kö-müvesmesterek, téglagyárosok nem különben a fakereskedők és az építőanyag eladásával foglalkozó kereskedők, bérlet és szállítók üz-lei tevékenységük kifejtésénél a leghasznosab-bi utbaigazításokat a „Vállalkozók Lapja” című Budapest 28 év óta megjelenő szaklaphal-találhatják. E szaklaphal, melyet Lakatos La-jos, Sos Izor és Komor Marcell építész szer-kesztenek, mindaz megvan, ami szakembereink-nek tevékenységük kifejtésénél szükséges. Közli e lap az összes állami, megyei, városi és köz-ségi építkezéseket, szállításokat és az ezen ügyekben megtrartott versenytárgyalások ered-ményeit. Előkelő szakemberek tollából erede-ő cikkeken kívül közli a Vállalkozók lapja az összes várható építkezéseket, közszállítá-sokat és a műszaki terén betöltendő állásokat, be-számol a tervpályázatokról tagosításokról és a mérnöki munkákról. Előfizetési ára félelvre 8 korona. Mutatószámot díjmentesen küld ma-gyar vagy német nyelven a „Vállalkozók Lapja” kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébetkörút 8. szám.

Legelőcső és biztos hernyóir-tás. Klimacsek Ambrus nyitraibajnai körjegyző egy általa 20 év óta kitűnő sikerrel alkalmazott hernyóir-tási módot ajánl a gazdaközön-ségnek a következő egyszerű és olcsó eljárás-i móddal: Egy 1 1/2—2 méter puhafából botba aminőt a meszelényelnek használnak, felső vé-gére egy, vagy 20—25 ctm. hosszú, elég erős és hajlíthatatlan összesavart kettős sodronyt erősen beerosítunk azon czélből, hogy azzal a fának akár a legvastagabb, akár a legvék-onyabb ágai közé felelthesünk. Ezen sodrony felső végére keresztalakban egy 7—8 ctm. nagyságu szivacsot becsavarunk. Ez képzői a szerszámot. Alkalkalmazása: Egy körülbelül 2 decimeteres palackba petróleumot öntünk, ez készenletben lehet a fenti bottal a kert beja-ratánál. Használatkor a szivacsot a petróleum-mal kissé leöntjük és ha hernyókra akadunk, azzal őket megtapogatva megneveltségük, mi-nek következtében, ha kisebbek azok a napon rögtön megszaradnak, ha nagyobbak, azok is par másodperc múlva tönkremennek. Így le-het a legrövidebb idő alatt ezereket elpusz-títani anélkül, hogy fára mászni, annak ágait törni, vagy a kezeket piszkolni kellene és a fának azzal mitem ártunk. Megjegyzés: Ribizke és pószmote brokrok megtamadó hernyók el-leni védekezési utasítást, barkinek a kívánsá-gára postabér beküldése mellett díjmentesen megküldi.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzet Ré-szvénytársaság, Budapest, heti jelentése a tőzse-forgalomról és a pénzügyről.

Budapest, 1908. április 2.

A budapesti értéktőzse hangulata az elmúlt hét folyamán barátságos színezetet öltött és majdnem az összes árfolyamok többé-kevésbé megszilárdultak. Igen kedvező hatá-sal volt a tőzse hangulata a németországi pénzügyi viszonyok alakulása. A berlini tőzse 650 millió állami kölcsön kibocsátásának hírére, valamint az ultimónak simán való lefolyására lényegesen megszilárdult, ugyanynyira, hogy a

közlebbi jövőre a német bank-kamatlábnak egy teljes százalékkal való leszállítása vár-ható. Előretekintés méltó körülmény a magyar jelzálog hitelbank részvényeinek 10 koronás árfolyamemelkedése, különösen egy bécsi bank bizományi czetnek forcizott vásárlásaira. Szilárdaság mutatkozik továbbá a vas- és szén-ipari papirokban, ami az ezen tereen mutatkozó kedvező konjunkturára vezethető vissza.

Erdéklődés mutatkozott továbbá a Pesti Hazai Első Takarékpénztár részvényei iránt, melynek árfolyama 250 koronával emelkedett. A pénzügyi viszonyoknak kedvező alakulása folytán remélhető, hogy a kamatlábnak eset-leges újbóli leszállítása után további javulás lesz észlelhető.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

4 % m. koronajáradék	Március 21.	Április 2.
Magyar hitelrészvény	53.50	94.—
Magyar jelzálogbank részvény	768 —	752.25
Rimunurányi vasmű-részvény	421.25	432.75
	556 —	559.75

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Nyilatkozat

Midőn Csikszereadából Szakál állomásra való eltávozásom alkalmából, kiterjedt ismeretségem miatt személyesen bucsut nem ve-hetek, ezután mondom minden jó barátom és ismerősömnek „Isten hozzád”-ot.

Csikszereada, 1908. április 5.

Csibý Péter, áll. előjáró.

2702-908. tkvi. szám.

Hirdetmény.

A magyar királyi Igazságügyminiszter 1906. július hó 6-an 1414/906. I. M. I. szám alatti elrendelte, hogy a csikszentmártoni ki-tályi járásbírószág, mint telekkönyvi hatóság-hoz tartozó Csikszentmárton község telekköny-zéknyelve felvett mindazon ingatlanokra nevezve, a melyekre az 1886. XXI. törvény-cikk az 1889. XXXVII. törvények és az 1891. XVI. törvények a tényleges bírtokos-tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. törvényekben szabályozott eljárás-ssal ezzel kapcsolatban a t. legjezőkönyvi be-jegyzések helyesbítése fogantatassanak.

E czéllal a helyszíni eljárás a nevezett községben 1908. évi május hó 1-en fog kezdődni.

Ennel fogva felhívattak:

1. Mindazok, akik a telekkönyv-nyelvekben előforduló bejegyzésekre nevezve okadatott eloterjesztést kívánnak tenni, hogy a telek-könyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határonapig kezdődni eljárás folyama alatt je-lenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirátokat mutassák fel.

2. Mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebe-lezésre alkalmos okirátok nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. törvények 15—18. és az 1889. XXXVIII. törvények 5. 6. 7. és 9 §-ai értelmében adatokat megszerezni ipar-kodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átíráshoz telekkönyvi tulajdonos az átíráshoz létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a belyeg és ille-tek elengedési kedvezménytől is elesnek.

3. Azok, kiknek javára tényleg már meg-szűnt kövételre vonatkozó zálogjog vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg be-jegyezve ugyancsak az ily bejegyzésekkel tor-helt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejez-zett jognak törlesztés kérelmeznek, illetve, hogy törlesztés engedély nyilvánítsa tegett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a be-lyegmentesség kedvezménytől elesnek.

A királyi járásbírószág, mint telekkönyvi hatósága.

Csikszentmárton, 1908. március hó 18.

Gözy Péter, kir. járásbíró.

2-3

Árlejtési hirdetmény.

A csikszentmiklósi községi iskola-épület javítási munkálatainak biztosí-tására 1103 korona kiküldési árral ár-lejtést hirdetünk s ezt Csikszentmiklós község-házánál 1908. április hó 23-án délelőtt 9 órákor tartjuk meg.

Az árlejtés szó- és írásbeli. Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árlejtés meg-kezdése előtt az előjáróságnak át-adandók és 10 százalék bánatpénzzel szerelendők fel.

A javításra vonatkozó részletes terv és költségvetés Csikszentmiklós-n a körjegyzői irodában megtekinthető és lemásolható.

Csikszentmiklós, 1908. április 3.

Kelemen György Szakács Lajos jegyző. 1-2 k. bíró.

Csödttömegg-eladási hirdetmény.

Tabak és Deutsch csikszereadi be-nem jegyzett kereskedő czég csödttömeggében a csödttömegg eladása alap-ján közhírré teszem, hogy a csödttömegg 37—653. sorszáma alatt felvett, össze-sen 4518 korona 25 fillér értékű rövid-és rőfősaruk, bolti berendezések, áru-sátor készletek, szóbeli nyilvános bírói árverés útján kiküldött végrehajló közbe-jöttével külön leltári tételek alatt el-adatnak.

Az árverés határideje 1908. évi április hó 15. és következő napjainak delelőtti 9 órája a Tabak és Deutsch czég üzlethelyiségében.

Kiküldési ár a beszerzési ár, azon-ban az árak a fenti összegben aluli ár-ban is eladatnak.

A vételár készpénzben, azonnal, alulirt tömeggondnok kezéhez kifize-tendő, az árak pedig legkésőbb 1908. április 30-ig elszállítandók; az árverés ha-tárpapjától azonban a csödttömegg semmi felelősséggel nem tartozik.

Az elárverezendő árak és készle-tek az árverési határpapig a tömeggondnok közbejöttével az irodai órák alatt megtekinthetők. Az árak minősé-géért a tömeggel semmi felelősség nem terheli.

Egyebekben az 1881. évi LX. tör-vénycikknek az ingó árverésre vonat-kozó határozatai nyerneik alkalmazást. Csikszereada, 1908. április 6.

Dr. Nagy Domokos, tömeggondnok.

Hirdetmény.

Csikvármegye alispánjának 1404—908. számú engedélye folytán a Csik-taploca községben építendő paplak és melléképületeinek biztosítására Csik-taploca község-házánál 1908. évi április hó 11-én delelőtt 10 órákor zárt írásbeli versenytárgyalás tartatik, meg pedig az állami és törvényható-sági épületek létesítésénél előforduló, vállalati uton előállítandó munkákra és szállításokra vonatkozó általános felté-telek szerint.

Versenyezni kívánók felhívattak, hogy a fentebbi munkákat végrehaj-tásának elvállalására vonatkozó zárt aján-lataikat a kitűzött nap delelőtti 10 órá-ig Csiktaploca község előjárósághoz anyyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatához az általános felté-telekben előirt, költségvetésileg megalla-pított 26130 korona 70 fillér vagy az ajánlati összeg 5 százalékának megfelelő bánatpénz vagy az általános feltételek szerint elfogadható értékpapír esato-landó.

A szóban forgó munkálatokra von-atkozó műszaki műveletek és részle-tes feltételek Csiktaploca község elő-járóságnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Csiktaploca, 1908. március 26.

Balázs Dénes, jegyző. (1-2) **Vizi József,** bíró.

Hirdetmény.

Alulirt község előjárósága köz-hírré teszi, hogy a Csikcsicsó község-tü adonát képező

„HARGITÁALI FÜRDŐ”

folyó évi május hó 5-én delelőtt 9 órá-kor Csikcsicsó község-házánál 20 (husz) évi időtartamra nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverezni szándékozók tartoz-nak az árverés megkezdése előtt a ki-kiáltási ár 10 százalékát bánatpénz gyanánt az előjáróság kezéhez letenni. A haszonbérlet évi kikiáltási ára 1000 (egyezer) korona.

Az árverésre vonatkozó feltételek Csikcsicsó község jegyzői irodájában betekintethetők.

Csikcsicsó, 1908. évi április hó 5.

Tompos Károly Kelemen József k. jegyző. (1-3) bíró.

Minden ágazatban működő régi biztosító társaság

KERÜLETI KÉPVISELŐT

keres Csik-Szereda székhely-lyel, ugyszintén alkalmaz utazó ügynököt magas javadalm-zással. Ajánlatok: „Vezérügy-nökség Kolozsvár 8. sz. posta-fiók” intézendők. 3

Eladó üzlet.

Nagyobb vállalat átvétele miatt, üzletemet, — mely Kossuth-utczán a postahivatal mellett van — eladom.

Friedmann Ignác.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. alatt nyílik meg.

Vin szerencsén a t. közönség b. tudomására hozni, hogy **Brassóban, Lencsér 28. szám alatt ideiglenesen SZÜCSMŰHELYT** nyitottam, hol kizárólag saját készítményű mindenemű női gallérok (bonk) karmantyúk (muffok), szörme, krimmer és szövet sapkák a legújabb divat után a legolcsóbb árak mellett kaphatók.

Ugy a fővárosban, mint a kül-földön szerzett tapasztalatom e tereen abban a kellemes helyzetbe juttattak, hogy a legmesszebb menő izléseknek a legpontosabban és legnagyobb meg-eleg-edsére megrendelés után eleget tudok tenni.

A fent említettek kivül készítek a legújabb divat után mindenemű szörme, női és gyermek-kabátokat, fligrok és palétákat, egy-szóval e szakmához tartozó összes czikkeket leggyorsabban pontos kiszolgálás és legolcsóbb árak mellett.

Ugyszintén elvállalok **babelelé-sket, promesséseket, javításokat és átalakításokat.**

Nálam vásárolt szörmeárak díj-mentesen tiszteltattak.

Becses pártfogás-át kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Weiszfeiler Sándor, 32—52 pipere-szűcs.

Videki megrendelések a leggyor-sabban lesznek eszkészölve.

Üzletem folyó évi október hó 1-től Kapu-utca 46. sz. a. nyílik meg.

Egy jó házból való fiu tanuló-nak felvétetik Holcs Janos fodrász üzletében Csikgyimesen.

Győzelmet

aratott minden létező kisebb vi-lágítási berendezés fölött győ-nyőrt fénye, olcsósága és veszélytelenségével a

BRIKETTID-FÉNY

Törv. Különleges rendszer kisebb Törv. védve. -világítási berendezéshez - védve.

szoba és házi központi telepek. Szab. törvényileg védve minden kulturállamban. E házi világítás nélkülözhetetlen villák, falusi lak-ok, pincék, kertek, gyárak, hordozható világítási berendezések-nél és antogen fém-hegvesési he-gvesési berendezéseknél felvilágo-vetéssel s mindennemű felvilágo-sítással szívesen szolgál.

A „BRIKETTID-FÉNY TÁRSASÁG.”

Központi irodája: Budapest, VI., Liszt Ferenc tér 9. sz. 6

Sajat „Brikettid”-gyár Erzsébetfalván. Solvens képviselők kerestetnek.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvétetnek A KIADÓHIVATALBAN.

A Hutter szállodával szemben

Becses tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a tavaszi és nyári idény ujdonságai megérkeztek. — Nagy választékot tartok női és férfi ruhaszövetekben, kreton, mosó és gyapju-delinekben. Női és férfi fehérnemű, mindenféle cipő és készruha nagy raktár. Női vállgallérok, kabátok és diszkalapok nagy választékban kaphatók. Legjobb minőségű vásznak 6 forinttól feljebb. — Az áruk jelenlegi magas áremelkedése dacára, elsőrendű gyárosokkal levő összeköttetésem révén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat a régi árakban bocsáthatom a t. vevőközönség rendelkezésére. — Legolcsóbb bevásárlási üzlet! — Becses pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

NURIDSÁNY MÁRTON női és férfi divatüzlete **CSIKSZEREDÁBAN.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Brassóban saját telkemen (Vasút-utca, a tramway elágazásánál) bel- és külföldi márványból faragtatok és eszszoltatok

SIREMLÉKEKET ÉS BUTOR-MÁRVÁNYLAPOKAT.

Továbbá raktáron tartok: Gránit, Sienit, Labrador és Andesyt kemény közetű siremlékeket, amelyek kaphatók 20 koronától 2000 koronáig. Mind első kézből a legolcsóbban szereshetők be. Ügynökök mellőzésével kérem egész bizalommal hozzám fordulni, mert ez által nagy megtakarítás érhető el. Kiváló tisztelettel

NAGY JÓZSEF :: kőfaragó mester :: BRASSÓBAN.

A „TRIFOLEUM” HAJPETROLE

elejét vessi a fejbőr megbetegedésének s így megakadályozza a haj kihullását s megvédi nemcsak a külső káros behatásoktól, de megakadályozza a haj kihullását még akkor is, ha súlyos belső betegségekben szenvedünk. A „Trifoleum” a hajnak ugyiszólván tápláléka s így a hajnak vele való rendszeres ápolása által a fej sohase nem kopaszodik és csak a legolcsóbb áron megvásárolható. Használata a leggyorsabb: este lefekvés előtt a fejrészről folyadékot megnedvesített spongya vagy gyapjúdarabbal a fejbőrt bekenjük; néhány napi használat után megszűnik a hajhullás és korpakepződés. Hölgyeknek, állandó használata nélkülözhetlen.

Egy üveg ára 2 korona.
Három üveg ára 5 korona.

Kapható az egyedüli elárúsítónál:
Fekete Vilmos illatszer-tárában **Csikszeredában.**

Kétszáz korona a modern technika legújabb remeke

A MIGNON IRÓGÉP

Különös előnyei: Barki tanulás nélkül rögtön ír. Azonnal és állandóan látható írás. Legegyszerűbb szerkezet. Aczelbetűk. Masol és sokszorosít. Bármely drága írógéppel egyenrangú. Egyevi jótallas.

Szabadalmazott ipar!!

Budapest, VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető: Lapunk kiadóhivatalában

Van szerencsém Csikszereda város és vidéke nagyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, miszerint Csikszeredában Apafi-utca 201. sz. Dávid Péter cipész mester házában **SZOBA- ÉS CZIMFESTŐ ÉS MÁZOLÓ ÜZLETET nyitottam**, hol elvállalom minden e szakmába vágó munkák gyors és olcsó elkészítését. — A nagyérdemű közönség hazafias pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

ANTALGYULA
12 SZOBA- ÉS CZIMFESTŐ.

A legjobb, legelterjedtebb és legolvasottabb budapesti napilap

„AZ UJSÁG”

Terjedelme naponként 28—32 oldal. Csupnap 60—100 oldal. — Hetenkint „Asszony” és „Gyermek” melléklet. Előfizetési ára: egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. Megrendelő cím: „Az Ujság” kiadóhivatala. Budapest, VII., Rakóczi-ut 54.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!

HERKULES-MOTORVÁLLALAT
Budapest V., Váci-ut 30.

Ajánlja egy esőplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, leggyorsabb benzinkomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárában bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótallás kifogástalan ::üzemért::

Üzemzavarok kizárva! Bámulatosan egyszerű szerkezet! Rendkívül csekély benzinfogyasztás. 13—14-éves fiú is kezelheti!

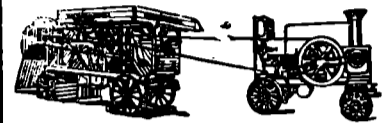
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetéssel! Kétszáz darab díszmű levelet a Magyarországi üzemben levő motorokból!

KALMÁR ÉS ENGEL

MOTOR- ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda: V., Lipót-körút 18. VI., Úteg-utca 19.

Ajánlja egy esőplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb benzinkomobiljait, benzinkomobiljait, valamint szivó-gázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

— Teljes jótallás — Egyedülálló újítás! Kitűnő cséplésért! Ezen motorok egyszerű szerkezete miatt bármely legjelöltebb ember által is azonnalképpen kezelhetők. Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetéssel.

AGRÁR TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

CSIKSZEREDAI FIÓKINTÉZETE.

Osztálysorsjegyek felárúsító helye.

Új persely-betét rendszer.

Utalványok és hitellevelek bel- és külföldre.

Szelvény-beváltás.

Elvállal törzsei megbízásokat és átutalásokat bármely piacra. Az intézet képviseli az ország legrégebbi és legnagyobb „Trieszti általános biztosító társaságát” és eszközül tűz-, üveg-, jég-, betörés-, élet- és baleset biztosításokat.

Jelzálogköcsönöket nyújt 300 koronától kezdődően feleli toketörlesztést és kamatot magában foglaló részletfizetések ellenében 10-től 65 évig terjedő időre 4¹/₂% alapkamaton. Magasabb kamatu előző kölcsönöket konvertál. Minden kölcsönt a leggyorsabban folyósít. Leszámítól hat hónapig terjedő váltókat legolcsóbb kamattal. Takarékbetétet naptól-napig 4¹/₂%-al kamatoztat és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza. Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra. Folyószámlai hitelt nyújt elfogadó biztosítókra. Foglalkozik a bank- és penzalító-üzlet minden ágával, u. m.: vásárol és elad a legmegtámasztott áron értékpapírokat, sorsjegyeket, idegen pénzeket stb. Elad sorsjegyeket csekély havi részletfizetésre (az első részlet lefizetése után a nyerevény már a vevőt illeti.)

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint a Rakóczi-utca 352. sz. alatti saját házámban levő

NYERGES ÉS KÁRPITOS ÜZLETMBEN

minden e szakmába vágó munkák elkészítését a legnagyobb készséggel vállalom és ezt csinos kivitelben olcsó árak mellett pontosan elkészítem. Raktáron tartok a mai kornak megfelelő, mindenféle nagyságu

RUGANYOS DIVÁNOKAT ÉS MATRACOKAT

azért, hogy itt mindenki beszerezhesse szükségletét ép oly olcsó árban, mint bármely nagyobb városban. Továbbá tudatom még a mélyen tisztelt közönséggel azt is, hogy állandóan raktáron tartok

KÉSZ URI KOCSIKAT ÉS URI SZÁNKÓKAT.

Végül a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom azon körülményre, hogy a kocsik, valamint minden e szakba vágó munkák javítását elvállalom. — Magamat a nagyérdemű közönség jóindulatu pártfogásába ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel:

Bájer Ferencz, nyerges és kárpitos. Csikszeredában.

A hatalom és ártatlanság keverékei az

ALBA BIVALYTEJKRÉM . . . ára 1 kor. 50 fill.

ALBA BIVALYTEJKRÉM SZAPPAN ára 1 kor. — fill.

ALBA BIVALYTEJKRÉM HÖLGYPOR ára 1 kor. 50 fill.

hatása gyors és állandó. — Dr. gróf Hugonny Vilma budapesti orvos szerint az **Alba bivalytejkrém** készítmények arc- és kéz bőr finomítására, a szepők és más arctisztalanságok eltávolítására a legjobban ajánlható és legmegbízhatóbb szerek, melyek egy jóságos és láthatatlan tündér varázs erejével hatnak s rövid használat után is, rózsás színt és ifjú báj kölesönöznek az arcuk.

A legkiválóbb orvos szakértők véleménye szerint a kevésbé szép nő arca is valóságos átszellemül ezen abszolút tisztaságu **Alba bivalytej készítményektől**. — Az **Alba bivalytejkrém** készítmények nem csak hármat finomságot és ruganyosságot kölcsönöznek az arcnak, hanem hideg, szél és nap ellen is a leghatásosabban megvédik. A krém és szappan egyforma jóhatásu, a hölgyport pedig a krémre kitűnően tapad és az arcon felismerhetetlen. **2 krémet, 2 szappant, 2 hölgyport bormentve küld a készítő:**

BALÁZSOVICH SÁNDOR KORONA GYÓGYSZERTÁRA

ÉS SZÉKELYFÖLDI TERMÉKEK SZAKLABORATORIUMA, SEPSISZENTGYÖRGYÖN. Csikszeredában kapható a gyógyszerárakban, valamint **Fekete Vilmos** illatszer-raktárában.

31-52

Hosszurovó Cement Födélcserép

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15.

Iroda: Kapu-utca 15.